

32003D1230

L 176/29

EUROPOS SAJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS

2003 7 15

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 1230/2003/EB

2003 m. birželio 26 d.

patvirtinantis daugiametę veiksmų programą energetikos srityje „Pažangi energetika Europai“
(2003–2006 m.)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami i Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽⁴⁾,

kadangi:

(1) Be atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, gamtos išteklių, kurių taupų ir racionalų naudojimą numato Sutarties 174 straipsnis, sudaro nafta, gamtinės dujos ir kietasis kuras, kurie yra ne tik svarbūs energijos, bet ir pagrindiniai išmetamo anglies dvideginio šaltiniai. Vienas iš minėto straipsnio tikslų – tarptautiniu mastu remti priemones, skirtas regioninėms arba viso pasaulio aplinkosaugos problemoms spręsti.

(2) Europos Vadovų Tarybos susitikime 2001 m. birželio 15 ir 16 d. Geteborge pristatytame Komisijos komunikate „Stabili Europa – pasaulio pažangos vizija: Europos Sąjungos darnaus vystymosi strategija“ šiltnamio reiškinių sukėliančių dujų išmetimas ir transporto tarša įvardijamos kaip viena iš pagrindinių darnaus vystymosi kliūčių. Šioms kliūtims įveikti į Bendrijos politikos kryptis turi būti įdiegtas naujas požiūris, kad jos taptų artimesnės atskiriems piliečiams ir verslo įmonėms ir leistų pakeisti nusistovėjusius vartojimo ir investavimo kelius.

(3) Susitikimo Geteborge metu Europos Vadovų Taryba patvirtino tvaraus vystymosi strategiją ir papildė Lisabonos užimtumo, ekonomikos reformos ir socialinės sanglaudos procesą aplinkosaugos aspektu.

(4) Energijos efektyvumui ir atsinaujinantiesiems energijos šaltiniams skirtos priemonės yra svarbios Kioto protokolo, kaip numatyta Europos klimato kaitos programoje (ECCP), nuostatų reikalavimams patenkinti būtinų veiksmų sudedamosios dalys. Visoje Europoje ir kitur stebimi fiziniai pokyčiai išryškina poreikį imtis neatidėliotinių veiksmų.

(5) Žaliojoje knygoje „Europos energijos tiekimo saugumo strategijos link“ pastebėta, kad Europos Sąjunga vis labiau priklauso nuo išorinių energijos šaltinių ir kad ši priklausomybė gali per 20–30 metų pasiekti 70 % (palyginus su šiuo metu esančiais 50 %), ir todėl pabrėžiamas poreikis suderinti tiekimo politiką su aiškiais paklausos politikos veiksmais bei raginama iš esmės pakeisti vartotojų elgseną, kad paklausa būtų orientuota į geriau valdomą, veiksmingesnį ir palankesnį aplinkai vartojimą, visų pirma transporto ir statybos sektoriuose, ir, norint susidoroti su pasaulinio atšilimo iššūkiu, pirmiausia plėtoti naujus ir atsinaujinančius energijos tiekimo šaltinius.

(6) Savo rezoliucijoje dėl Žaliosios knygos „Europos energijos tiekimo saugumo strategijos link“ ⁽⁵⁾ Europos Parlamentas įvardijo energijos efektyvumą ir taupymą kaip pirmąjį prioritetą. Jis paragino remti „protingą“ požiūrį į energijos naudojimą, siekiant, kad Europos ūkis būtų efektyviausiai energiją naudojantis ūkis pasaulyje.

(7) Komisijos komunikate dėl veiksmų plano energijos efektyvumui Europos bendrijoje didinti numatoma, kad energijos efektyvumas turi didėti po 1 % per metus, palyginus su 0,6 %, atitinkančiais pastaruosius dešimt metų registruojamą tendenciją. Pasiekus planuojamą rodiklį, du trečdaliai galimos sutaupyti energijos, sudarantys 18 % bendro suvartojamo energijos kiekio, galėtų būti sutaupomi iki 2010 m. Veiksmų plane siūlomos įstatyminės priemonės ir veiksmai

⁽¹⁾ OL C 203 E, 2002 8 27, p. 47.

⁽²⁾ OL C 61, 2003 3 14, p. 38.

⁽³⁾ OL C 73, 2003 3 26, p. 41.

⁽⁴⁾ 2002 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2003 m. vasario 3 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 64 E, 2003 3 18, p. 13) ir 2003 m. gegužės 13 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2003 m. birželio 16 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁵⁾ OL C 140 E, 2002 6 13, p. 543.

- joms įgyvendinti. Be to, norint įgyvendinti veiksmų planą, būtina sukurti veiksmingas stebėsenos ir tolesnių priemonių sistemas.
- (8) Komisijos komunikate „Ateities energija – atsinaujinantieji energijos šaltiniai. Baltoji knyga apie Bendrijos strategiją ir veiksmų planą“ rekomenduojamas orientacinis planuojamas energijos iš atsinaujinančiųjų šaltinių rodiklis, turintis iki 2010 m. pasiekti 12 % bendro Bendrijos vidaus vartojimo. 1998 m. birželio 8 d. Tarybos rezoliucijoje dėl atsinaujinančiųjų energijos šaltinių ⁽¹⁾ ir Europos Parlamento rezoliucijoje dėl Baltosios knygos pabrėžiamas poreikis iš esmės ir nepertraukiamai didinti atsinaujinančiųjų energijos šaltinių naudojimą Bendrijoje ir pritarta Komisijos pasiūlytai strategijai ir veiksmų planui, įskaitant programų atsinaujinantiesiems šaltiniams remti stiprinimą. Veiksmų plane numatytos priemonės, skirtos skatinti atsinaujinančiųjų energijos šaltinių rėmimą ir plėtrą. Komisijos komunikate dėl Bendrijos atsinaujinančiųjų energijos šaltinių strategijos ir veiksmų plano (1998–2000 m.) įgyvendinimo atkreipiamas dėmesys į pasiektą pažangą, tačiau pabrėžiama, kad šiems uždaviniams pasiekti būtinos tolesnės pastangos Bendrijos ir nacionaliniu mastu, visų pirma nauji teisės aktai dėl atsinaujinančiųjų energijos šaltinių ir jų rėmimo.
- (9) 2001 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/77/EB dėl elektros, pagamintos iš atsinaujinančiųjų energijos šaltinių, skatinimo elektros energijos vidaus rinkoje ⁽²⁾ reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų nacionalinius orientacinius planuojamus rodiklius, atitinkančius visuotinį orientacinį planuojamą Bendrijos rodiklį, turintį iki 2010 m. pasiekti 12 % bendro nacionalinio suvartojamo energijos kiekio, visų pirma, kad orientacinė elektros energijos, pagaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos šaltinius, dalis 2010 m. pasiektų 22,1 %, bendro Bendrijoje suvartojamo elektros energijos kiekio.
- (10) 2001 m. lapkričio 1 d. AKR-ES jungtinės parlamentinės asamblėjos priimtoje rezoliucijoje dėl atsinaujinančiųjų energijos šaltinių naudojimo AKR valstybėse ⁽³⁾ „Komisija raginama į naująją plėtros politikos strategiją, kaip prioritetinę veiksmų sritį, įtraukti tvarių energijos išteklių, visų pirma siekiant energijos efektyvumo ir naudojant atsinaujinančias energijos formas“.
- (11) „Galutiniame įgyvendinimo plane“, dėl kurio buvo susitarta darniam vystymuisi skirtame 2002 m. rugsėjo 2 d. Pasaulio viršūnių susitikime, jį pasirašiusios šalys, įskaitant ES, įpareigojamos dėti pastangas:
- žymiai padidinti visuotinę atsinaujinančiųjų energijos šaltinių dalį bendrame suvartojamos energijos kiekyje,
 - sukurti vienodas sąlygas atsinaujinančiųjų energijos šaltinių plėtrai, palyginus su kitais energijos šaltiniais,
 - skatinti atlikti daugiau atsinaujinančiųjų energijos šaltinių tyrimų bei plėtrą, energijos efektyvumą ir švaresnes tradicinio kuro technologijas ir
 - skirti besivystančioms šalims finansinius išteklius energetikos kompetencijai plėtoti, įskaitant atsinaujinančiuosius energijos šaltinius, energijos efektyvumą ir švaresnes tradicinio kuro technologijas,
- kad būtų užtikrintas darnus vystymasis.
- (12) 2002 m. rugsėjo 1 d. pradėta įgyvendinti ES partnerystės iniciatyva „Skurdo mažinimo ir energetikos darnaus vystymosi iniciatyva“ grindžiama didesniu energijos efektyvumu ir atsinaujinančiųjų energijos šaltinių naudojimu. Kelios besivystančios šalys ir regioninės organizacijos kartu su privataus sektoriaus ir pilietinės visuomenės organizacijomis jau tapo šios iniciatyvos, kurios principai ir strategija nustatyti Komisijos komunikate dėl bendradarbiavimo su besivystančiomis šalimis energetikos srityje, partnerėmis.
- (13) Daugelis Bendrijos energijos efektyvumui skirtų priemonių, visų pirma elektros, elektroninių, biuro ir komunikacijų įrangos ženklinimo ir apšvietimo, šildymo ir oro kondicionavimo įrangos standartizavimo, valstybėms narėms nėra privalomos, norint sudaryti sąlygas pereiti prie darnių energijos sistemų, būtinos ypatingos rėmimo programos Bendrijos mastu.
- (14) Tas pats taikytina ir Bendrijos priemonėms, skirtoms pasiekti, kad atsinaujinantieji energijos šaltiniai užimtų didesnę rinkos dalį, visų pirma standartizuojant įrangą, kuria gaminami atsinaujinantieji energijos šaltiniai arba kuri tokią energiją vartoja.
- (15) 1998 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas 1999/21/EB, Euratomas, patvirtinantis daugiametę energetikos sektoriaus veiksmų pagrindų programą (1998–2002 m.) ir su ja susijusias priemones ⁽⁴⁾, sprendimai dėl specialiųjų programų, būtent 1998 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas 1999/22/EB, patvirtinantis daugiametę energetikos sektoriaus tyrimų, analizų, prognozių ir kito susijusio

⁽¹⁾ OL C 198, 1998 6 24, p. 1.

⁽²⁾ OL L 283, 2001 10 27, p. 33.

⁽³⁾ OL C 78, 2002 4 2, p. 35.

⁽⁴⁾ OL L 7, 1999 1 13, p. 16.

- darbo programą (1998–2002 m.) ⁽¹⁾ – ETAP programa, 1998 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas 1999/23/EB, nustatantis daugiametę pagrindų programą tarptautiniam bendradarbiavimui energetikos sektoriuje skatinti (1998–2002 m.) ⁽²⁾ – SYNERGY programa, 1998 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas 1999/24/EB, Euratomas, patvirtinantis daugiametę technologinių veiksmų programą, skatinančią švarų ir efektyvų kietojo kuro naudojimą (1998–2002 m.) ⁽³⁾ – CARNOT programa, 1998 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas 1999/25/Euratomas, patvirtinantis daugiametę programą dėl (1998–2002) veiksmų branduolinės energetikos sektoriuje, susijusių su saugiu radioaktyvių medžiagų gabenimu ir apsaugos priemonėmis ir pramonės bendradarbiavimu, siekiant skatinti tam tikrus branduolinių įrenginių saugumo aspektus šalyse, šiuo metu dalyvaujančiose TACIS programoje ⁽⁴⁾ – SURE programa, 2000 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas 646/2000/EB dėl daugiametės atsinaujinančiųjų energijos šaltinių skatinimo programos Bendrijoje (1998–2002) patvirtinimo ⁽⁵⁾ – ALTENER programa, ir 2000 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas 647/2000/EB, kuriuo priimama daugiametė energetikos efektyvumo skatinimo programa (1998–2002 m.) ⁽⁶⁾ – SAVE programa, neteko galios 2002 m. gruodžio 31 d.
- (16) Vadovaudamasi Sprendimo 1999/21/EB, Euratomas, 5 straipsnio 2 dalimi, Komisija paskyrė nepriklausomus ekspertus kviestiniam minėtų bendrųjų programų ir specialiųjų programų įvertinimui atlikti. Savo ataskaitose vertintojai pirmiausia pripažino ALTENER, SAVE, SYNERGY ir ETAP programų svarbą įgyvendinant energetikos strategiją ir Bendrijos darnaus vystymosi strategiją. Jie atkreipė dėmesį į tai, kad šioms programoms skiriama per mažai lėšų, atsižvelgiant į tikrąjį jų poreikį, ir pasiūlė, kad turėtų būti skiriama daugiau lėšų.
- (17) Todėl būtų pagrįsta padidinti net ir platesnės „Pažangi energetika Europai“ programos finansavimą.
- (18) Atsižvelgiant į Bendrijos darnaus vystymosi strategiją ir pagrindų programų įvertinimo rezultatus, turėtų būti imtasi žingsnių, kad būtų sustiprinta Bendrijos parama toms energetikos sritims, kurios prisideda prie darnaus vystymosi, įtraukiant jas į vieną programą – „Pažangi energetika Europai“, kuri apimtų keturias konkrečias sritis.
- (19) Bendrijos paramos atsinaujinantiems energijos šaltiniams pagal 1993–2002 metų ALTENER programą svarba ir sėkmė pagrindžia specialiosios atsinaujinančiųjų energijos šaltinių srities – ALTENER– įtraukimą į esamą programą.
- (20) Poreikis stiprinti Bendrijos paramą racionaliam energijos naudojimui ir 1991–2002 metų SAVE programos sėkmė pagrindžia specialiosios energijos efektyvumo srities – SAVE – įtraukimą į esamą programą.
- (21) Bendrijai siekiant sumažinti neigiamą transporto poveikį aplinkai, yra ypač svarbu gerinti energijos naudojimą transporto sektoriuje, įskaitant naudojamų kuro rūšių įvairovės didinimą, kurio siekiant tam tikrą vaidmenį gali vaidinti nauji pasiekimai plėtojant tokius energijos šaltinius, kaip vandenilis ir atsinaujinantieji energijos šaltiniai. Tai pagrindžia specialiosios su transportu susijusios energetikos srities – STEER – įtraukimą į „Pažangi energetika Europai“ programą.
- (22) Poreikis remti geriausią Bendrijoje sukurtą atsinaujinančiųjų energijos šaltinių ir energijos efektyvumo sričių praktiką ir perteikti ją, visų pirma, besivystančioms šalims yra vienas iš tarptautiniuose išipareigojimuose numatytų Bendrijos prioritetų, kartu su išipareigojimais stiprinti bendradarbiavimą, skatinant naudoti Kioto protokole numatytus lanksčius mechanizmus. Norint užtikrinti ankstesnės SYNERGY programos veiksmų minėtose srityse tęstinumą, specialioji atsinaujinančiųjų energijos šaltinių ir energijos efektyvumo skatinimo, pagrįsto tarptautiniu rėmimu, sritis – COOPENER – turėtų būti įtraukta į šią programą.
- (23) Keitimasis žiniomis, geriausia praktika ir projektų rezultatais, pačios programos koordinavimas ir jos koordinavimas su kitomis Bendrijos politikomis, esamų programų tęstinumas, dalyvavimo taisyklių pastovumas, pakankami žmogiškieji išteklių kartu su sparčiu įgyvendinimu yra lemiami programos „Pažangi energetika Europai“ veiksniai. To siekiant, naudingą vaidmenį galėtų atlikti nacionalinės, regioninės arba vietos organizacijos, atitinkamomis nacionalinėmis programomis prisidedamos prie šios programos įgyvendinimo.
- (24) Lyčių aspekto integravimas yra svarbus visų Bendrijos programų aspektas, todėl į jį turėtų būti atsižvelgta programoje „Pažangi energetika Europai“.
- (25) Šiuo sprendimu nustatomos visos programos trukmės finansavimo ribos, kuriomis kaip esmine nuoroda turi

⁽¹⁾ OL L 7, 1999 1 13, p. 20.

⁽²⁾ OL L 7, 1999 1 13, p. 23.

⁽³⁾ OL L 7, 1999 1 13, p. 28.

⁽⁴⁾ OL L 7, 1999 1 13, p. 31.

⁽⁵⁾ OL L 79, 2000 3 30, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 79, 2000 3 30, p. 6.

vadovautis biudžeto valdymo institucija, kaip apibrėžta 1999 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos Tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir biudžeto sudarymo procedūros tobulinimo ⁽¹⁾ 33 punkte.

papildomumą, taip sukuriant veiksmingus ryšius tarp šių priemonių ir veiksmų, įgyvendinamų vykdant kitas Bendrijos ir valstybių narių politines programas.

2 straipsnis

- (26) Kadangi pasiūlytos programos uždavinių, susijusių su Bendrijos darnų vystymąsi skatinančios energetikos sričių strategijos įgyvendinimu, valstybės narės, veikdamos atskirai, negali pakankamai gerai įgyvendinti, nes tai reikalauja rėmimo kampanijų ir keitimosi patirtimi, pagrįstų glaudžiu bendradarbiavimu Europos mastu tarp įvairių nacionalinio, regioninio ir vietos lygio veikėjų, ir todėl juos lengviau galima pasiekti Bendrijos mastu, vadovaudamasi Sutarties 5 straipsnyje išdėstyto subsidiarumo principu, Bendrija gali patvirtinti tam skirtas priemones. Vadovaujantis minėtame straipsnyje išdėstyto proporcingumo principu, šis sprendimas nenumato nieko, kas nėra būtina siekiant šių tikslų.
- (27) Šio sprendimo nuostatos nepažeidžia Sutarties 87 ir 88 straipsnių, visų pirma Bendrijos valstybės pagalbos aplinkosaugai gairių.
- (28) Priemonės šiam sprendimui įgyvendinti turėtų būti patvirtintos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽²⁾,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

- Šiuo sprendimu patvirtinama daugiamečių 2003–2006 metų veiksmų programa energetikos srityje „Pažangi energetika Europai“ (toliau – ši programa).
- Šia programa remiamas energetikos sektoriaus darnus vystymasis, harmoningai prisidedant prie šių bendrųjų uždavinių įgyvendinimo: energijos tiekimo saugumo, konkurencingumo ir aplinkos apsaugos.
- Šia programa taip pat siekiama skatinti ekonominę ir socialinę sanglaudą ir didinti visų energetikos srityje vykdomų veiksmų ir kitų susijusių priemonių skaidrumą, darną ir tarpusavio

⁽¹⁾ OL C 172, 1999 6 18, p. 1.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

Konkretūs šios programos uždaviniai yra šie:

- sukurti sudedamąsias dalis, būtinas skatinti energijos efektyvumą, plėsti atsinaujinančiųjų ir kuo įvairesnių energijos šaltinių naudojimą, pvz., kuriant naujus ir atsinaujinančius energijos šaltinius, įskaitant transporto sektorių, užtikrinti darnų vystymąsi ir regionų, ypač atokiausių regionų ir salų, potencialo plėtrą bei rengti šiems strateginiams uždaviniams įgyvendinti reikalingas įstatymines priemones;
- sukurti priemones ir būdus, kuriais galėtų naudotis Komisija ir valstybės narės, siekdamos toliau tęsti, stebėti ir vertinti Bendrijos ir jos valstybių narių patvirtintų priemonių energijos efektyvumo ir atsinaujinančiųjų energijos šaltinių srityse poveikį, įskaitant su transportu susijusius energetikos aspektus;
- remti efektyvius ir pažangius energijos gamybos ir vartojimo būdus, turinčius tvirtą ir darnų pagrindą, keliant sąmoningumo lygį, ypač pasinaudojant švietimo sistema, ir skatinant atitinkamus pagrindinius veikėjus, verslo įmones ir apskritai gyventojus keistis patirtimi ir techninėmis žiniomis, remiant veiksmus, kuriais siekiama padidinti investicijas į naujas technologijas, skatinant geriausios praktikos ir geriausių turimų technologijų plitimą bei tarptautiniu mastu taikant rėmimo priemones.

3 straipsnis

1. Ši programa apima šias keturias sritis:

- SAVE, kuri yra skirta gerinti energijos efektyvumą ir skatinti racialesnį energijos naudojimą, ypač statybos ir pramonės sektoriuose, išskyrus veiksmus pagal STEER programą, įskaitant įstatyminių priemonių rengimą ir taikymą;
- ALTENER, kuri yra skirta remtis naujus ir atsinaujinančius centralizuotas ir decentralizuotas elektros energijos ir šilumos gamybos energijos šaltinius ir jų integravimą į vietos aplinką ir energijos sistemas, išskyrus veiksmus pagal STEER programą, įskaitant įstatyminių priemonių rengimą ir taikymą;

- c) STEER, kuri yra skirta remti iniciatyvas, susijusias su visais transporto energetikos aspektais, įvairesnių kuro rūšių naudojimu, pvz., kuriant naujus ir atsinaujinančius energijos šaltinius, ir atsinaujinančiųjų kuro rūšių rėmimu ir transporto reikmėms naudojamos energijos efektyvumu, įskaitant įstatyminių priemonių rengimą ir taikymą;
- d) COOPENER, kuri yra skirta remti iniciatyvas, susijusias su atsinaujinančiųjų energijos šaltinių ir energijos efektyvumo skatinimu besivystančiose šalyse, ypač Bendrijai bendradarbiaujant su besivystančiomis Afrikos, Azijos, Lotynų Amerikos ir Ramiojo Vandenyno šalimis.

2. Gali būti pradėti įgyvendinti „svarbiausi veiksmai“, apimantys iniciatyvas, skirtas kelioms iš minėtų specialiųjų sričių ir (arba) susijusioms su tam tikrais Bendrijos prioritetais, tokiais kaip darnus atokiausių regionų vystymasis, kaip tai apibrėžta Sutarties 299 straipsnio 2 dalyje.

4 straipsnis

1. Pagal šią programą kiekvienai iš keturių specialiųjų sričių ir 3 straipsnyje nurodytiems svarbiausiems veiksams Bendrijos numatytas finansavimas yra skiriamas veiksams arba projektams, skirtiems:

- a) skatinti darnų vystymąsi, energijos tiekimo saugumą vidaus rinkoje, konkurencingumą ir aplinkos apsaugą, įskaitant standartų, ženklinimo ir sertifikavimo sistemų kūrimą, ilgalaikius savanoriškus išpareigojimus, dėl kurių turi būti susitarta su pramonės įmonėmis ir kitomis interesų grupėmis, išankstinius tyrimus, strategines studijas, grindžiamas bendros analizės rezultatais, ir reguliarią rinkų ir energetikos tendencijų plėtros stebėseną, skirtą, be kita ko, naujoms įstatyminėms priemonėms rengti ar esamiems teisės aktams persvarstyti;
- b) kurti, plėsti ar reorganizuoti darnaus energetikos vystymosi struktūras ir priemones, įskaitant vietinį ir regioninį energetikos planavimą ir valdymą bei tinkamų finansinių produktų ir rinkos priemonių kūrimą;

- c) remti darnios energetikos sistemas ir įrangą, siekiant paspartinti jų skverbimąsi į rinką ir skatinti investicijas, kad būtų lengviau pereiti nuo efektyvesnių technologijų demonstravimo prie prekybos tokiomis technologijomis, įskaitant geriausios praktikos ir naujų kelias sritis apimančių technologijų sklaidimą, informavimo kampanijas ir institucinių struktūrų, skirtų

švarios plėtros mechanizmams diegti ir bendrai įgyvendinti vadovaujantis Kioto protokolo nuostatomis, kūrimą;

- d) kurti informavimo, švietimo ir mokymo struktūras; naudoti rezultatus, remti ir skleisti pažangią patirtį ir geriausią praktiką, įtraukiant visus vartotojus, skleisti veiksų ir projektų rezultatus ir bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, diegiant Bendrijos ir tarptautiniu mastu veikiančius tinklus;
- e) stebėti Bendrijos iniciatyvų ir paramos priemonių įgyvendinimą ir poveikį;
- f) įvertinti programos finansuojamų veiksų ir projektų poveikį.

2. Pagal šią programą veiksams arba projektams keturiose specialiosiose srityse ir svarbiausiems 3 straipsnyje nurodytiems veiksams įgyvendinti skiriama finansinė pagalba yra nustatoma atsižvelgiant į pasiūlyto veiksmo papildomą vertę Bendrijai ir priklauso nuo jos sukuriamos vertės ir numatomo poveikio. Tam tikrais atvejais pirmenybė teikiama smulkioms ir vidutinėms įmonėms bei regioninėms ar vietos iniciatyvoms.

Pagalba negali viršyti 50 % bendrų veiksmo ar projekto išlaidų, o likusi dalis finansuojama viešų arba privačių fondų arba ir viešų, ir privačių fondų lėšomis. Tačiau pagalba gali būti skirta apmokėti ir visas kai kurių veiksų išlaidas, tokių kaip tyrimai, projekto rezultatų platinimas ir kiti veiksmai, kurie yra skirti Bendrijos strateginėms ir politinėms priemonėms ir bet kurioms kitoms Komisijos pasiūlytomis priemonėms, kurios skatina keistis patirtimi ir pažangia patirtimi kad būtų geriau koordinuojamos Bendrijos, nacionalinės, tarptautinės ir kitos iniciatyvos, rengti, papildyti, įgyvendinti ir šių priemonių poveikiui įvertinti.

Visas išlaidas, susijusias su Komisijos iniciatyva įgyvendintais veiksmais arba projektais, kurie yra tokiais įvardyti remiantis 5 straipsnio 2 dalies b punktu, apmoka Bendrija.

3. Siekdama prisidėti prie projektų rezultatų sklaidimo, Komisija pateikia ataskaitas apie veiksmus ir projektus, prireikus – elektronine forma.

5 straipsnis

1. Per šešis mėnesius nuo šio sprendimo priėmimo dienos, konsultuodamasi su 8 straipsnio 1 dalyje nurodytu komitetu, Komisija parengia darbo programą. Ši darbo programa grindžiama 1 straipsnio 2 dalyje ir 2, 3 ir 4 straipsniuose išdėstytais principais. Ji rengiama ir atnaujinama vadovaujantis 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

2. Darbo programoje išsamiai išdėstoma:

- a) rekomendacijos kiekvienai specialiajai sričiai ir 3 straipsnyje nurodytiems svarbiausiems veiksams, kad būtų įgyvendinti 1 straipsnio 2 dalyje, 2, 3 ir 4 straipsniuose nustatyti uždaviniai ir prioritetai, atsižvelgiant į papildomą naudą, kurią visos pasiūlytos priemonės duos Bendrijos mastu palyginus su esamomis priemonėmis;
- b) įgyvendinimo priemonės, išskiriant skirtingas Komisijos inicijuotų veiksmų ir atitinkamų sektorių ir (arba) rinkos inicijuotų veiksmų priemones, kartu su finansavimo priemonėmis ir dalyvavimo būdu ir taisyklėmis;
- c) atrankos kriterijai, atspindintys šiame sprendime minėtus uždavinius, priemonės šiems kriterijams taikyti visų tipų veiksams ir veiksmų ir (arba) projektų rezultatų stebėsenos ir panaudojimo metodika ir priemonės, įskaitant atlikimo rodiklių apibrėžimą;
- d) preliminarus darbo programos įgyvendinimo grafikas, visų pirma atsižvelgiant į skelbiamų konkursų turinį;
- e) išsamios derinimo ir siejimo su esamomis Bendrijos politikos kryptimis taisyklės. Turi būti nustatyta veiksmų, derinamų su valstybių narių vykdomais veiksmais darnios energetikos srityje, rengimo ir įgyvendinimo tvarka, siekiant suteikti papildomos naudos, palyginus su valstybių narių atskirai vykdomų priemonių teikiama nauda. Šios priemonės leis pasiekti optimalų įvairių Bendrijos ir valstybių narių turimų priemonių derinį;
- f) jei būtina, operatyvinės priemonės, siekiant paskatinti programoje dalyvauti nutolusius ir atokiausius regionus, įskaitant salas, bei smulkias ir vidutinio dydžio įmones.

Į Bendrijos viešo informacijos pateikimo, skaidrumo ir lyčių aspekto integravimo taisykles atsižvelgiama visoje programoje.

6 straipsnis

1. Numatomas finansavimas šiai programai įgyvendinti 2003–2006 metais sudaro 200 milijonų eurų.

Metinius asignavimus, laikydamosi numatyto finansavimo ribų, skiria biudžeto valdymo institucija.

Nustatomos kiekvienos specialiosios srities orientacinės finansavimo sumos. Orientacinis šių sumų paskirstymas pateiktas priede. Biudžeto paskirstymas atskiroms sritims yra lankstus, siekiant

veiksmingiau atsižvelgti į kintančias sektoriaus reikmes; 8 straipsnyje nurodytam Komitetui pritarus, jis gali būti pakeistas.

2. Paramos pagal šią programą vykdomiems veiksams įgyvendinti skirtos Bendrijos finansinės priemonės nustatomos vadovaujantis 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾.

7 straipsnis

Vadovaujantis 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, už šios programos vykdymą yra atsakinga Komisija.

8 straipsnis

1. Komisijai padeda Komitetas.

2. Darant nuorodą į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis – trys mėnesiai.

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

9 straipsnis

1. Komisija kasmet nagrinėja šios programos ir keturiuose specialiosiose srityse atliktų veiksmų ir 3 straipsnyje nurodytų svarbiausių veiksmų pažangą ir pateikia ataskaitą apie tai Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.

2. Pasibaigus antriesiems programos taikymo laikotarpio metams, tačiau bet kuriuo atveju prieš pateikdama pasiūlymus dėl bet kokios tolesnės programos, Komisija organizuoja kviestinių viso Bendrijos pagal šią programą įvykdytų veiksmų įgyvendinimo įvertinimą ir pateikia savo išvadą apie jį. Kviestinių įvertinimą atlieka nepriklausomi ekspertai. Prieš pateikdama pasiūlymus dėl šios ar bet kurios tolesnės programos, Komisija praneša savo išvadą apie šį įvertinimą, įskaitant prirėikus visas esamos programos adaptacijas, ypač atsižvelgiant į naujųjų narių priėmimą, Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

10 straipsnis

1. Nepažeidžiant šio straipsnio 2 ir 3 dalių, dalyvauti šioje programoje gali visi, tiek privatūs, tiek viešieji, valstybių narių teritorijoje įsteigti juridiniai asmenys
2. Šioje programoje gali dalyvauti šalys kandidatės, vadovaudamosi Europos Sąjungos asocijavimo sutartyse, jų papildomuose protokoluose ir atitinkamais dvišaliais susitarimais priimtuose Asocijavimo tarybų sprendimuose nustatytais sąlygomis.
3. Programoje taip pat gali dalyvauti ELPA/EEE šalys, atsižvelgiant į papildomas lėšas ir vadovaujantis su šiomis šalimis suderinta tvarka.

11 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

12 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2003 m. birželio 26 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

P. COX

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. TSOCHATZOPOULOS

PRIEDAS

Orientacinis numatomos reikiamos sumos paskirstymas ⁽¹⁾

<i>milijonais eurų</i>	
Veiksmų sritys	2003–2006 m.
1. Energijos efektyvumo didinimas ir racionalus energijos naudojimas	69,8
2. Nauji ir atsinaujinantieji energijos šaltiniai ir energijos gamybos įvairinimas	80
3. Su transportu susiję energetikos klausimai	32,6
4. Atsinaujinančiųjų energijos šaltinių ir energijos efektyvumo rėmimas tarptautiniu mastu, ypač besivystančiose šalyse	17,6
Iš viso	200 ⁽²⁾ ⁽³⁾

⁽¹⁾ Šis paskirstymas yra orientacinis. Biudžeto paskirstymas pagal sritis yra lankstus, kad būtų galima veiksmingiau atsižvelgti į kintančias sektoriaus reikmes.

⁽²⁾ Papildomas lėšas numatoma skirti nuo 2004 m., kai į Europos Sąjungą įstos naujosios narės, atsižvelgiant į naujų valstybių narių skaičių, dydį ir konkrečias reikmes. Komisija galėtų pasiūlyti, kad šios lėšos sudarytų ne mažiau kaip 50 milijonų eurų.

⁽³⁾ Biudžeto valdymo institucijos nustatomas vykdomosios įstaigos biudžetas galėtų sudaryti tam tikrą programai skirtą finansavimo dalį.